

НАПРЯМ 1. НАЦІОНАЛЬНЕ ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-522-1-1>

ЕЛЕКТРОННИЙ КАБІНЕТ КОРИСТУВАЧА ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА: ПРАВОВИЙ СТАТУС, МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТА СТРУКТУРА

Багряк Ю. А.

*аспірант кафедри адміністративного та фінансового права
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

Розвиток цифрових технологій та активна цифровізація публічного адміністрування суттєво трансформують механізми реалізації адміністративних процедур у різних секторах економіки, зокрема у сфері будівництва. Одним із ключових інструментів забезпечення ефективної, прозорої та зручної взаємодії між суб'єктами господарювання у будівельній галузі, з одного боку, та органами державної влади і місцевого самоврядування – з іншого, є Електронний кабінет користувача Електронної системи у сфері будівництва. У контексті чинного законодавства України та в рамках впровадження реформи дозвільно-реєстраційних процедур у будівництві електронний кабінет виконує функції не лише цифрового інтерфейсу, а й правового інструмента – каналу офіційного подання документів, отримання адміністративних послуг, дозволів та юридично значущих повідомлень.

Запровадження Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (далі – ЄДЕССБ) стало важливим етапом трансформації галузі відповідно до принципів відкритості, підзвітності та цифрової інтеграції. У структурі цієї системи електронний кабінет забезпечує персоналізований доступ до цифрових сервісів, дозволяє здійснювати юридично значущі дії: від подання заяви про отримання містобудівних умов і обмежень до реєстрації декларації про готовність об'єкта до експлуатації. При цьому, з огляду на правовий характер таких дій, електронний кабінет вимагає чіткої правової регламентації, належного технічного захисту, а також уніфікації форм і механізмів електронної взаємодії.

Його функціонування передбачено законодавством, зокрема статтею 22-3 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та іншими нормативно-правовими актами, що регламентують діяльність

у сфері містобудування. Впровадження електронного кабінету стало складовим елементом у напрямку цифровізації публічних послуг, спрощення процедур та мінімізації корупційних ризиків.

Кожен користувач, незалежно від правового статусу, для доступу до системи проходить автентифікацію з використанням кваліфікованого електронного підпису (КЕП), системи BankID або іншого засобу ідентифікації, визнаного державою [1]. У профілі зазначаються персональні або реєстраційні дані, залежно від того, чи є користувач фізичною чи юридичною особою. Юридичні особи мають можливість делегувати повноваження уповноваженим представникам, що є важливою гарантією дотримання принципу офіційного представництва у публічно-правових відносинах.

Функціонал електронного кабінету адаптований до конкретної ролі користувача: замовника, проєктанта, підрядника, експерта, представника органу влади тощо. Робоча панель містить зведену інформацію про подані заяви, статус їх розгляду, строки виконання процедур, а також відображає актуальні повідомлення та оновлення законодавства[1].

Ключовою функцією кабінету є можливість ініціювання та супроводження адміністративних процедур у сфері будівництва в електронному вигляді. Користувач може сформулювати та подати:

- 1) заяву про надання містобудівних умов і обмежень;
- 2) повідомлення про початок виконання будівельних робіт;
- 3) декларацію про готовність об'єкта до експлуатації;
- 4) заяву на отримання сертифіката відповідності;
- 5) інші документи у сфері будівництва передбачені законодавством.

Усі документи подаються в електронному форматі, підписуються КЕП і мають юридичну силу, відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг».

Також, сумісність ЄДЕССБ із іншими державними інформаційними ресурсами, такими як Державний земельний кадастр [2], Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань[3], Реєстр речових прав на нерухоме майно[4] значно полегшує процедури. Можливість автоматичного доступу до даних із різних реєстрів дозволяє уникати дублювання документів та забезпечує комплексну перевірку наданої інформації. Крім того, інтеграція кабінету з іншими національними електронними системами дає змогу реалізовувати концепцію «**єдиного вікна**», мінімізуючи адміністративне навантаження на заявника та зменшуючи простір для дискреції з боку посадових осіб. Під «єдиним вікном» розуміють систему, яку іноді називають концепцією, механізмом, процесом або середовищем, де взаємодіють представники бізнесу та владних структур, що дозволяє подавати інформацію через

єдиний пункт доступу, де форма відображення інформації (паперова чи електронна) для цього визначення не має вирішального значення [5].

Окрім цього, користувач може здійснювати оплату адміністративного збору, вартості платних послуг, штрафів через інтегровані платіжні системи. Усі підтвердження платежів автоматично додаються до відповідної справи, що полегшує перевірку дотримання процедурних вимог.

Разом із цим, кабінет зберігає історію всіх поданих документів, отриманих рішень, здійснених дій та комунікації з державними органами. Це забезпечує юридичну фіксацію перебігу адміністративної процедури, яка може бути використана як доказ у суді в разі виникнення спору.

Для зручності користувачів передбачено доступ до інструкцій, шаблонів документів, актуальної нормативної бази та можливість звернення до технічної підтримки. Такий функціонал сприяє кращому розумінню процедури та знижує ризики юридичних помилок.

Література:

1. Електронний кабінет користувача електронної системи у сфері будівництва: веб-сайт. URL:<https://admin.e-construction.gov.ua/dashboard> (дата звернення: 01.05.2025).

2. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 № 3613-VI: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text> (дата звернення: 02.05.2025).

3. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text> (дата звернення: 03.05.2025).

4. Деякі питання функціонування Державного реєстру речових прав на нерухоме майно: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.06.2018 № 484. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/484-2018-п#Text> (дата звернення: 02.05.2025).

5. Платонов О. Практика "єдиного вікна" у міжнародній торгівлі. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2013. №4. С.37–47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2013_4_5 (дата звернення: 04.05.2025).